

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fl. — Községeknél, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

dr. Franciscy Lajos.

Társ szerkesztő:

dr. Kaszala János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. sz.

Hirdetések árai: Egy háromhasásos petitsor ára 16 fillér. Többszöri közlésnél árkedvezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fl.

Katholikus Népszövetség.

Budapest, jan. 18.

A világtörténelem irányítására hivatott nagy eszmék mindig akkor kezdik meg évszázadokra szóló munkájukat, a mikor megtalálják azon szerveket, melyeknek segítségével hozzáférhetnek az átalakítandó nemzet vagy társadalom minden rétegéhez.

Valamint az őserdők százados faóriásai, a társadalom hatalmas szervezetei is a talaj minden kis nyílásába beható hajszálgyökerek munkája által élnek és virulnak s munkájuk addig eredményes, hatásuk addig tart, amíg a hajszálgyökereknek, ezeknek a szegényt és gazdagot, urat és pórt egyaránt szolgáló, egyformán felhasználó szerveknek működése az eredeti gondolattól el nem tér s a megmunkálás alá vett társadalom szükségleteihez szorosan alkalmazkodik.

A világtörténelem irányításában eddig szereplő nagy eszmék közül egy sem vetekedhetik a katholicizmussal. Ami körülöttünk ma jó, nemes, felemelő, az mind Jézus Krisztus tanainak hatása alatt született és fejlődött. Állami élet, társadalmi rend, emberbaráti intézmények, tudomány, művészet, irodalom mind az egyház emlőin nőttek nagyra s lettek a

modern ember és a modern társadalom életének nélkülözhetetlen alkatrészeivé.

Az emberi elme alkotásainak fejlődésével, a tudományok előhaladásával kapcsolatos emberi gőg és büszkeség terjedésével azonban azt látjuk, hogy annak az egész világot jótékonyan beárnyazó évezredek faóriásnak hajszálgyökereit élősdieknek ezrei lepik el s az Isten-áldotta földnek és népének erejét, szeretetét, ragaszkodását mérges gyümölcsöket termő, vad növényeknek gyökerei nyomják el.

Képlet nélkül szólva keresztényellenes, hazát és vallást nem ismerő elvek és intézmények férkőznek nemzetünk lelkehez, s ezen elveknek és intézményeknek hirdetői a néppel való foglalkozásnak, a nép bajain való könnyítésnek, fájdalomában való résztvevő együttérzésnek ugyanazon eszközeivel kísérleteznek, a melylyel hajdan az egyház vált a világ mesterévé és boldogítójává.

Aki nemzetét és katholicus vallását szereti s aki ezen kultúra és boldogság teremtésére képes egyetlen világtörténelmi tényezőnek jelentőségét kellőképpen ismeri, nem nézheti összetett kézzel a régi, kipróbált értékeknek e tönkretételét; nem tűrheti, hogy infernalis hatalmak csak azért vegyenek erőt az örök igazság hirdetőjén és képviselőjén, mivel

azoknak eszközei korszerűbbek s jobban illenek a XX-ik század társadalmához, mint az eddig működő katholicus szervezetek. Az anyaszentegyháznak mindig abban rejlett egyik legfőbb ereje, hogy a lényegtelen, húsba nem vágó külsőségeket minden nehézség nélkül alkalmazta a változó korok változó kívánalmaihoz, lehetetlenség tehát eltűnnünk, hogy éppen ma, a nagy harcok, a nagy átalakulások küszöbén szenvedjünk vereséget eszközeink, fegyvereink korszerűtlensége miatt.

Ha elődeink találtak alkalmas eszközöket s tudtak alkotni hatalmas szervezeteket, melyeknek segítségével érvényesült a katholicus elv az állami és társadalmi élet minden rétegében, az oktatás minden fokán, a művészetek és tudományok minden ágazatában; ha régen meg tudták találni a módját annak, hogy a túlnyomó katholicus többségek felett ne rendelkezzenek tanainkat gyűlölő, elnyomásunkra fanatikus kiszámítottsággal törő törpe minoritások — megtaláljuk mindezen eredmények kivívásának eszközeit ma is, csak nyitott szemmel nézzük korunkat, amint nézték elődeink is a magukét s a jóknak fölsimert fegyverek forgatásában vezessen bennünket ugyanaz a hév és buzgóság, amely vezette a keresztes vitézeket, a kulturát teremtő szerzeteseket, a török-

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE“ TÁRGÁJA.

A himzett zsebkendők.

— Irta: **G. Büttner Júlia.** —

(Folyt.)

Gizike váltig állította, hogy ő már a bál előtt is ismerte Csalméryt, habár soha sem látta és soha nem hallott róla. A fiatal ember pedig nem hitte el és azt akarta tudni, miként lehetett volna az?

A fiatal ember kivette kendőjét több izben. Gizike mindannyiszor nevetve pirult el s mindig csak azt állította, hogy ismerte, ha nem is Csalméryt, de Dodót.

Egyszer aztán Csalméry észrevétlenül lejtette a kendőjét s az ott maradt a széke mellett a szőnyegen.

A számtanácsos éppen valami politikai vitában volt az egyik vendéggel s beszéd közben azzal az úrral fel és alá járt a szalonban. Mikor egyszer odaért, a hol a fiatalok ültek, meglátta a földön fekvő kendőt. Rendszeretően — a milyen volt — lehajolt, felemelte s jól megnézve a kendőt, átnyujtotta leányának, ezzel a szóval:

Ez a tied.

Nem az enyém, édes atyám — nevetett Gizike — hanem Csalméryé.

Dehogyan. Hisz még pár nap előtt is varrtál rajta. Még ezt a szál sárga selymet is ott találtam a szobádban, a mint kieshetett himzőkosárkádból. El is tettem.

A számtanácsos szavai közben elővette tárcáját és kivett abból egy félszál sárga selymet s igen komoly arccal adta oda leányának.

Igen, igen, Gizike én nagyon csodálom, hogy már elfelejtetted, hogy ezt a kendőt te pár nap előtt hímezted. Azt is csodálom, hogy ez a félszál selyem nem hiányzott neked és nem kerested azóta. Gesztőcezi rosszalólag nézett leányára s Gizike, mióta Csalméryt ismerte, most pirult el legislegjobban és nem tudta mit tegyen a kendővel.

Minden embernél fő és első legyen a kötelességérzet, kis leányom. Idegen tulajdont jobban meg kell őrizni, mint a sajátunkat. Ez a kendő nem a földre való, hanem a megbízó kezében kellene lennie.

Gizike lehajtotta fürtös kis fejét és nem mert felnézni. A számtanácsos pedig odébb sétált barátjával a szőnyegen.

Csalméry, mikor az urak elfordultak, két kezével eltakarta arcát, úgy nevetett. Azután hal-
kan odaszólt:

— Gizike! hát maga hímezte azokat a kendőket?

Gizike nem felelt.

— Úgy ismert hát engemet előbb, mielőtt látott volna? Dolgozott rám? — s nevetett és újra eltakarta az arcát.

— Igen, dolgoztam önre s megfizettek érte; — mondotta Gizike is halkán. — Neveessen csak rajta, a mennyit tetszik! De nevetet még azon is, hogy a hímezés árán vettem magamnak a vad-rózsákat a bálruhámra. És, hogy még több nevetni valója legyen, még azt is elmondom, hogy a bálruhámot is magam varrtam. De még azt is, hogy minden ruhámot magam szoktam varrni. Kalapjaimat is magam díszítem fel. De még napernyőm is van, a mit magam húztam be. És itt-hon is mindent dolgozom a háznál s így éppen nem vagyok az a „Csipkerózsika“ királyleány, a kinek maga tart.

Csalméry csakugyan tovább nevetett és vi-gan dörzsölte a kezét.

— Talán főz is?

Gizike dacosan rábólintott.

— És kenyéret is tud sütni?

— Azt is. És most már kinevethet kedvére. Nem bánom! De megmondhatja még Gyalmi Endrén-
nek is és együtt is kinevethetnek.

verő Hunyadiakat s a Pázmány Pétereket és Lippay Györgyöket.

Ezeket az elveket akarja megvalósítani, a katolicizmus s a korszerűség kívánalmait akarja egyesíteni a magyar katolicizmus restaurációjának legújabb s — ha nemzetünk restaurációra egyáltalában képes — annak hamarosan legerősebb szerve: a *Katholikus Népszövetség*. Olyan szervezetnek készül ez, mely egyesítheti az összes magyar katolicusokat s amely éppen ezért védelmezője, harcossá lenne a katolicizmus gondolatának az állami és társadalmi élet, az irodalom, tudomány, művészet, ipar, gazdaság és kereskedelem minden ágazatában. A magyar katolicusok egyesítésére égető szükség van, mert szervezetlenségünk és egyenetlenségünk már eddig is számtalan jogunkat, egész társadalmi osztályok boldogulását, elveinknek tömérdek lehetséges téren való érvényesítését engedte oda prédául hozzánk képest csekély számú, de szervezett ellenségeinknek.

A *Katholikus Népszövetség* be akarja vinni a katolicizmus gondolatát az állami élet minden helyzetébe és vonatkozásába. Az a célja, hogy a katolicizmus, a magyar katolicusok számbeli túlsúlyának s a magyar katolicizmus multjának megfelelően, mindenütt érvényesüljön. Nem akarjuk tovább tűrni, hogy a közvagyon felhasználásával továbbra is antichristianus irányzatok tápláltassanak, nem akarjuk eltűnni, hogy katolicus alapjainkon ellenségeink lépedjenek s gyűjtsék az erőt az ellenünk folyó s napról napra hevesebbé váló küzdelemhez. Nem sértjük senkinek a jogát, de a magunkéhoz sem engedünk rabló szándékkal senkit hozzányulni.

Nagy céljainak elérésére, az összes katolicusok egy táborba gyűjtésére felhasználja a Népszövetség a propagandának mindazon eszközeit, amelyek nemes céljaival, a mi kis magyar világunk átala-

kitására, nemesebbé tételére törő terveivel megegyeznek. *Szabad tanítással, értekezletekkel*, a katolicus szellemű *hírlapok* támogatásával és terjesztésével, *röpiratok* kiadásával tájékoztatja tagjait gazdasági és erkölcsi bajaink okairól és orvosságairól, a politikai és társadalmi élet bennünket érdeklő eseményeiről és feladatairól. Kioktat a gazdasági és szövetkezeti ügyekről; tanácsos, közbenjárással, segítséggel szolgál hitel, fogyasztási, gazdasági és egyéb szövetkezetek felállításában. Irodákat szervez, ahol a Népszövetség tagjai közigazgatási, gyám-, adó-, katonai és egyéb ügyekben ingyen felvilágosítást nyernek. Védelmet nyújt tehát a közigazgatási sérelmek és közgazdasági bajok ellen s minden lehető eszközzel segíti tagjait, hogy úgy az anyagi, mint a szellemi boldogulás terén minél nagyobb előhaladást tegyenek.

A nemzeti élet minden részletére kiterjeszkedő szervezetnek készül a *Katholikus Népszövetség*. Bővizű forrásnak, amelynek vize felfrissíti s megtisztítja a magyar közéletet; a kölcsönös segítségadás kimeríthetetlen fegyvertárának; a jövő Magyarországnak nevelőjének, jóra vezérlő kalauzájának. Hajszalgyökereivel be akarja hálózni az egész magyar társadalom talaját, hogy azután hatalmas lombkoronájának árnyéka s nemes gyümölcsei is az egész magyar katolicizmusnak és szeretett hazánknak szolgáljanak táplálékkal és védelemmel.

Álljon a Népszövetség zászlaja alá minden becsületes s közügyeink iránt csak egy kicsit érdeklődő katolicus s ha az ide sorakozók a Népszövetség terjesztésében csak századrészt fejtik is ki annak a buzgalomnak, melyet az ügy megérdemel, akkor a Népszövetség virulni fog s vele virul a magyar katolicizmus!

A főispáni szék. A Nyitrai megyei főispáni állás dolgában újabb a következőkről értesülünk: Mióta a belügyminiszteriumban Markhot eljárásának, melyet a tisztújítás alkalmával, az azzal összefüggő kérdéseknél követett, összes mozzanatait ismerik és mióta a vármegyei Párt-szövetség által benyújtott panasz, illetőleg felebezés ott fekszik gróf Andrássy Gyula belügyminiszter asztalán, azóta a miniszterium vezetőinél nem egy tekintetben egészen másminő felfogás uralkodik, a nyitrai megyei állapotokat illetőleg. Gróf Andrássynak már azelőtt is, még mikor javában folytak a tárgyalások a főispán és az Ellenzék között, meg volt a maga véleménye Markhotról. Belátta az éles szemű kormányférfi rögtön, hogy Markhot egyéni jellemében nincsenek meg azok a tulajdonságok, melyek egy férfit politikai vezetésre képessé tehetnek. Dacos dolyf, bosszúvágy, személyi és hatalmi önzés, rideg szívtelenség, felemelt ökök, gyógytató kéz helyett: jó tulajdonságai lehetnek egy cirkuszi gladiátornak, de a közélet emberénél vesztető és türelmetlen sajátságok. Gróf Hadik János államtitkár és Rakovszky Endre miniszteri tanácsos azonban nem pillantottak be oly mélyen Markhot jellemébe, azért a felfogásuk is eltérő volt a belügyminiszterétől. Ők Markhotban kiváló közigazgatási kapacitást és hajthatatlan erélyű pártpolitikust láttak, a kitől a nyitrai megyei alkotmánypárt még sokat várhat. Most már ők is egészen másképp vélekednek. Látják, hogy Nyitrai megyében a viszonyok *orvoslására* kell első sorban törekedni. Ez a körülmény elengedhetetlenül követeli, hogy az új főispán erős, tapintatos s a körülményekkel *teljesen ismerős* ember legyen. A viszonyok ilyenforma mérlegelésének kell betudni azt, hogy most már a nyitrai választókerület képviselőjének *Mérey* Lajosnak kinevezése *bizonyossá* vehető. Nálánál alkalmasabb embert a kormány nem találhat, s általában az itt a meggyőződés, hogy Méreynek esze, politikai tájékozottsága és ügyessége nélkül a vármegyét abba a hinárból, a melybe azt Markhot vitte, kivezetni nem lehet. — Más helyről vett értesülésünk szerint a belügyminiszteriumban biztos tudomással bírnak arról a Markhotok által leplezett *bomlási folyamatról* is, mely a nyitrai megyei alkotmánypártban megindult, s a melynek szembeszökő jelensége az a hebehurgyaság is, a melylyel most pártorganum után kapkodnak, mert a nyitrai megyei tisztességes magyar sajtó kitette a szűrőket. Azt is jelenti forrásunk, hogy Markhot felmentése már *leérkezett a kabinet irodából*. Mindazonáltal egyesek még mindig terveket főznek

— Nem azon nevetek és nem is mondom el Gyalmi Endrének, de édes anyámnak. Szegény, úgy is egyre azon búsul, hol kapok én olyan feleséget, a ki egyebet is tud, nem csak hétfeleképen öltözködni egy nap.

Gizike nagyon elpirult s másra akarta fordítani a beszédet.

— Min nevetett hát, ha nem azon?

— Azt nevettem, hogy úgy megszidták azért a félszál selyemért, épen mint a hogy engem szoktak otthon.

— Igaza volt édes atyámnak, mert azt is kár eldobni, — szolt kissé dacosan Gizike.

— Persze, hogy igaza volt. Hisz az én édes anyámnak is igaza van, mikor engem azért szid, hogy a szivarból nagy darabot dobok el. Csak hogy az én mamám engemet erősebben korhol, mert nem csak utánam hozza az eldobott szivardarabokat, hanem több napig egyre hallom, hogy hány krajcárt dobok el így mindennap. Anyuskám már ki is számította, mennyit tesz az ki egy hónap alatt s egy év alatt, majd aztán tíz-húsz év alatt, s végre az emberi kor legvégső határánál a kamatok-kamatjaival szédítő nagyságú tőkévé nővekszik.

Gizike elnevette magát.

— Ne nevéssen, mert mikor én nevettem

rajta, kicsibe mult, hogy engem huszonöt evemmel, engem, tartalékos huszárhadnagyot, az anyuskám nyakon nem ütött.

Most meg már Gizike nem győzte nevetéssel.

— No lassa, azért nevettem én azon, hogy magát is szidják és örültem is rajta, de nagyon! Mert azt gondoltam: hisz így maga már otthon megszokhatta s majd könnyebben beletalálja magát a helyzetébe nálunk. Aztán tudja, ha odahaza nagyon fognak minket szidni, akkor összeszedjük magukat és elutazunk — elmegyünk Velencebe, Napolyba. De nem! Előbb elviszem magat itthon Balatonfüredre, a magas Tátrába, Erdélybe. Ismerje meg előbb a mi szép hazánkat és csak aztán megyünk külföldre. Erdélyből átrándulhatunk Romániába is. Vagy oda ne menjünk?

Gizike nagy érdeklődéssel rámondta:

— Menjünk oda is.

Csak aztán vette észre, hogy ő is úgy beszél, mintha már Csalmérynek a menyasszonya volna s nagy zavarában felugrott s el akart menni.

— Nem úgy Gizike — s Csalméry is felkelt — mert most már én megyek el. Még ma elutazom édesanyámhoz s egy hét múlva eljövünk mind a ketten; — azzal elbucszott a leánykától és szüleitől s elment.

Mikor a többi vendég is távozott, Gizike elmondta édes anyjának Csalméry szavait.

— Édes kis leányom, én hireből ismerem a Csalméry-családot és csak a legszebbet hallottam mindig róluk. Azért engedtem is meg a fiúnak, hogy hozzád közeledjék s minket meglátogasson. De mindenesetre varjuk meg, mit fog Guidó édesanyja mondani.

Másnap Gizike kora reggel arra kérte mamáját, engedje meg neki, hogy az egész lakást rendbeszedhesse. Mert Csalméryné bizonyonnyal igen rendes asszony.

Gesztőciné nevetett.

— Hisz mihozzánk bármikor jöhet, mindig rendet talál; — de azért megengedte, hogy Gizike Juci cseléddel kedvére tisztogasson.

Gizike egész nap poroltatott és keféltetett, de még másnap is. Akkor ugyan már csak az előszobát takarította Jucival, mikor egy nő nyitott be rájuk.

Közönséges vidéki iparos asszony lehetett, s kérdésükre azt mondta, hogy a nagyságos számtanácsos urat keresi, valami ügyben.

— Talán nem tudja, hogy apa két év óta nyugdíjazva van s így most már édes-keveset segíthet? — kérde Gizike.

— De igen tudom, — felelt az asszony, —

a „békés megoldás“ létesítésére. Hát csak főzzenek, ebből a főzöttből nem vagyunk hajlandók enni.

Ujdonságok.

Mult szombaton, e hó 11-én irta alá a király a szakolcai kerület országgyűlési képviselőjének dr. Csernoch János esztergomi preláthus-kanonoknak csanádi püspökké való kinevezését.

Egy minden tekintetben kiváló férfiút ért a király kegye, egy igazi apostolra bízta az ősrégi Csanád hírséges nyáját az egyház legfőbb pásztorá.

Dr. Csernoch János nemes szívű ember, feddhetetlen életű és buzgó pap, tudós fő, jeles szónok, tapasztalt és ügyes politikus. Széles látókörével biztosan mozog az ismeretek terein, éles judiciumával behatóan boncolgatja a politikai életnek és a tudományok tételeit, fenkölt gondolkodás módjával tiszteletet vív ki magának mindenütt, ahol szerepet jelölt ki neki a kötelesség parancsszava. Humánus érzéseinek gazdagságával írt, balzsamot öntözget minden sebre, mely a jótékonyaságtól, az irgalmas szivektől várja gyógyulását.

Barátai iránt jóságos, ellenfeleivel szemben nagylelkű, ellenségei irányában semminő, mert ellenségei — nincsenek.

Politikai hitvallására nézve csont a mi csontunkból, vér a mi vérünkkel, azért az ő kinevezésében politikai elveink felmagasztalását, párttörökvéseink elismerését látjuk.

A szakolcai kerületnek, melyet

hanem hát mit tegyek? Ebben az ügyben mégis csak hozzá kell fordulnom. Más nem segíthet.

— Akkor meg is teszi édes atyám. De most nincs otthon, nem is jön haza, csak délre.

— Nem várhatnám meg itt? Olyan nehéz volt ide feljűnnöm, a második emeletre.

Juci rögtön odaszólt nagy hangon:

— A szobába nem szabad senki idegent beocsátani. Itt meg hideg lesz, mert még soká kell nyitva hagyni az ablakot.

— Jó no, — mondta az öreg asszonyka, — hát ellehetek én addig a konyhában is.

Jucinak az se tetszett s a fáradt öreg nőt el akarta küldeni, de Gizike nem hagyta.

— Csak jöjjön. A konyháknak meleg és már mi is oda megyünk, mert itt mindennel rendben vagyunk.

Talán vendéget várnak?

Igen, nem, — habozott Gizike s nagyon elpirult.

Juci meg kapott rajta, hogy haragudhat, azért fölcsettant:

Nálunk mindig olyan rend van, mint máshol, ha vendéget várnak.

Azzal morogva előre sietett a konyhába. Gizike utána ment az öreg asszonnyal.

— Üljön le, kérem — mondta neki szívesen, s a széket, melyre Juci hirtelen egy nagy talat tett, újra letakarította a cseléddel.

Folyt. köv.

7 év óta képvisel nemcsak követe, képviselője, hanem valóságos atyja. Bámulatos az, amit kerületének népéért, gazdagért és szegényért, néppárti- és nem néppártiért tett, fáradt és áldozott. Soha senki sem fordult hozzá hiába, jóakarátának és áldozatkészségének csak a merő lehetetlenség szabott határt.

Egy ilyen férfiúnak a püspöki méltóságra való emelése olyan esemény katolikus közéletünkre nézve, amely öröme hangolja az egyházat s reményt kelt a hazafiúi keblekben, mert bizonyos, hogy Csernoch az ő fényes állásában egyházat és hazát egyaránt boldogító tevékenységet fog kifejteni, a Magyar Sion dicsőséges annaleseit fényes lapokkal fogja gazdagítani.

Az új püspök életrajzi adatait a következőkben adjuk:

Csernoch János 1852. június 18-án született Szakolcán. Gimnasiunai tanulmányainak befejezése után a bécsi Pázmáneumba küldött a hittudományok hallgatására. 1874. nov. 18-án pappá szentelték s Radossócon, később Budán, majd Budapest-Terézvárosban volt segédlelkész. Időközben a bécsi Augustineumban megszerezte a theologiai doktorságot. 1880-ban theologiai tanárnak hivatott meg az esztergomi papnevelő-intézetbe. Rövid ideig tartó tanárkodás után 1880-ban szertartó, 1882-ban főszentszéki jegyző, majd hercegprimási titkár lett Esztergomban; 1887-ben a király udvari káplánnak nevezte ki, később tiszteletbeli pápai kamarás, 1888-ban esztergomi kanonok lett, 1890-ben schavnikai apáttá neveztetett ki, 1905-ben főszékesegyházi főesperessé lett. Számos cikket, értekezést, könyvbírálatot, szentbeszédet, stb. írt különböző lapokba és folyóiratokba. Művei közül említendő „A zárdai élet céljai.“ és „A halottégetésről.“ Néppárti programmal a szakolcai kerület küldte a képviselőházba 1901-ben. Ugyanott választották meg egyhangulag 1905. és 1906-ban is.

Dr. Csernochnak a mult héten már sokan gratuláltak a képviselőházban. Ez alkalommal barátai és tisztelői lelkes hangon és nagy megelégedéssel aposztrofálták azt az érdekes mozzanatot, hogy az új püspök *le nem mond a képviselőségről, hanem megtartja a szakolcai mandátumot továbbra is.* Nálunk eddig — a szoros értelemben vett Magyarországon — elő nem fordult, de mindenképen dicséretes és nevezetes tény lesz ez, mely utat vág a küzdő egyház azon törekvésének, hogy bajnokai ne a szobák ablakából, a büszke paloták kényelmes termeiből nézzék az élet piacán zúgó harcot, hanem a porondra lépve személyes fáradaikkal, tudásuk és energiájukkal vezessék, irányítsák a küzdők lelkes sorait. A püspökök a küzdő egyház tábarnokai, akiknek a haremazon van a helyük, mert vezérlő hivatalt viselnek és nem penziót, hanem javadalmat élveznek. Franciaországban ősrégi gyakorlat az, hogy a püspökök beválasztatják magukat a parlamentbe. Nálunk ezidő szerint egy püspök-képviselő van, Drohobeczky Gyula, kőrösi (horvát) püspök. Dr. Csernoch kinevezése ennél fogva ebből a szempontból is emlékezetes eseménye lesz a magyar katolikus közéletnek.

Az esztergomi egyházmegyéből. Hrdlicska Alajos csermendi ideigl. adminisztrátor a marianosztrai fejedelmek lelkészévé és az ottani plebánia adminisztrátorává neveztetett ki. — Jakábovics János vágszentkereszti adminisztrátor hasonló minőségben Csermendre küldetett.

Kirendelés. Az igazságügyminiszter Pakot Lajos komáromi törvényszéki betétszerkesztő telekkönyvvezetőt a szenici járásbíró, mint telekkönyvi hatóságához rendelte ki.

Eljegyzés. Acsay Lajos, m. kir. posta-és távirat-tiszt eljegyezte Dokupil Gusztáv nyitrai pénzügyi segédtitkár és háztulajdonos bájos és kedves leányát Margitkát.

Hymen. Seeber Vilmos, nyitrai vaskereskedő f. hó 18-án vezette oltárhoz Nyitrán az irgalmas nővérek templomában Kaszonyi Gizike kisasszonyt. Az esketési szertartást dr. Puchovszky Bálint esperes plebános végezte. Tanukul szerepeltek: Forgács János bécsi nagykereskedő, a völegény sógora és Sarmasdgé Géza főgym. tanár, a menyasszony nagybátyja.

Uj ügyvédek. A pozsonyi ügyvédi kamara dr. Kalmár Lipót ügyvédet Nagybecse és dr. Spanyol Hugó ügyvédet zsolna székhelyiül az ügyvédek lajstromába bejegyezte.

Farsang. A nyitrai kath. kör 1908. évi január hó 19-én vasárnap saját helyiségében, felolvasással egybekötött műkedvelői előadást rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belépő díj: személyenkint 1 kor., családijegy 3 kor. A tagok ismerőseit a kör szívesen látja. — Műsor: 1. Zene. 2. Felolvasás. Tartja Konrád Ferenc úr. 3. Zene. 4. „Katonásan.“ Vígjáték 1 felvonásban. Irta: Andreánszky Jenő. Személyek: Gárday, nyug. huszárőrnagy Szita László úr. Olga, Jolán unokahugai Kuncz Adrika k. a. és Fellner Micike k. a. Huszár Elemér, hírlapíró Harmat Arthur úr. Lengyel Emil, min. titkár Laszka Gyula úr. Gyuri Lemberg János úr. — Előadás végeztével kedélyes tánc.

A nyitrai keresztény munkásegylet 1908. évi január hó 26-án, házalapja javára szini előadással egybekötött zártkörű táncvigalmat rendez. Kezdeté este 7 órakor. Belépődíj: személyenkint 1 korona. Az egyesületi r. tagoknak 50 fillér. — Szinre kerül: „A Piros Bugyelláris.“ Eredeti népszimű dalokkal 3 felvonásban. Irta Csepreghy Ferenc. Rendező Risnyovszky János. — Előadás után tánc!

A Katolikus Népszövetség f. évi január hó 26-án délután 1/23 órakor a fővárosi Vigadóban tartja díszgyűlését. Beszédet mondának: Rakovszky István a képviselőház alelnöke, a Népszövetség elnöke; Prohászka Ottokár dr. püspök, a Népszövetség alelnöke; Szentiványi Károly vezérigazgató; Zboray Miklós országgyűlési képviselő, a Népszövetség alelnöke. A díszgyűlésen részt vesznek az összes budapesti egyesületek.

Női gyógyszerész-gyakornok Nyitrán. Hostsuk Irén, aki a nyitrai közoktatásban alkalmazott főbábának, özv. Hostsuk Lujza úrnőnek leánya, mult évi december hó 22-én a nyitrai gimnáziumban a latin nyelvből jó eredménnyel levizsgázván, a Megváltóhoz címzett gyógyszer-tárba gyógyszerész gyakornoknak lépett be. E komoly és törekvő leányka óriási szorgalommal tanulta a latin nyelvet, hogy a gyógyszerész pályára, melyhez hivatást érez, léphessen. A törekvő kisasszonynak sok sikert kívánunk szép pályáján.

Halálozás. Mahács Sándor nyug. vág-sellyei plebános, a nagyszombati Adalbertinum tagja, éveken át tartó szenvedés s a haldoklók szentségeinek ájtatos felvétele után életének 68. évében Vág-sellyén meghalt. Temetése ugyanott ment végbe az egész község és a környék nagy részvétele mellett. — R. i. p.

Dr. Szabó Samu nyitrai ügyvéd 1908. évi január hó 15-én Nyitrán élete 41 ik évében jobblétre szenderült. Az elhunyt fiatal ügyvédet a f. hó 7-én lezajlott választásoknál választották meg városi képviselőtestületi tagnak. Az akkor kifejtett agitáció alatt meghűlt, influenzába esett, melyből tüdővérzés támadt s ez okozta korai halálát. Özvegyet és két kis gyermeket hagyott hátra.

Segédjegyző választás. Az új főbíró elnöksége mellett a farkasdi képviselők az eddig is ott működő Vermes Lajost egyhangulag választották meg szerdán segédjegyzőnek. A megválasztott szerföltött törekvő és népszerű fiatal ember, aki a közjó érdekében a jegyzővel egyetemben dicséretet érdemel.

Nyilatkozat. A nyitrai szervezett keresk, alkalmazottak, kikhez csak szociáldemokrata zsidó kereskedők tartoznak, mert az összes keresztény keresk, alkalmazottak távol állnak e szervezettől, februári mulatságokra egyszerűen a „Nyitrai Keresk. Alkalmazottak” nevében küldözgetnek meghívókat. Az ilyen, a közönség megtévesztésére alkalmas eljárás ellen tiltakozunk. Nyitrai keresk, alkalmazottak vagyunk, de sem a zsidósággal, sem a szociáldemokratákkal egy név alatt szerepelni nem óhajtunk. Nyitra, 1908. január hó 16-án. *Nyitrai keresztény keresk, alkalmazottak.*

Virághervadás. Szemesko Irén, özv. Szemesko Jozsefné szül. Merkáder Viktoria leánya elete 19-ik évében Léván meghalt. Ravatalára szemföldül gyászfatyolos menyasszonyi koszorút borítottak.

Névnápmegváltás. Verebely Géza úr névnápmegváltás címén 20 koronát adott a Kath. Nővédegyesületnek. — Ugyanezen egyesület humánus céljaira a nyitrai székeskáptalan 30 kor. és Dudek János egyetemi tanár úr 10 koronát adományozott. Önönmagát dícséri az a szép célra való adakozás! És az említett urak adományaikkal felemelik a kishitűket és bátorítják a kételkedőket, hogy talán mégis csak érdemes foglalni a családjukkal és nemesíteni erkölcsüket!

Pörbe fogott lapok. A Szokolcán megjelenő „Slovensky Obzor” tót havi folyóirat ellen „Adalékok a tótok szenvedései statisztikájához” című cikke miatt a kir. ügyészség ízgatás címén pört indított. — Trencséből jelentik, a „Narodnie Noviny” ellen a kir. ügyészség újabban ismét két pört indított ízgatás címe miatt. — A „Narodni Hlasnik” című tót lap ellen is pört indított a kir. ügyészség ízgatás miatt.

Nyitramegye új felhivatalosa. Már t. i. arról a Nyitramegyeről van szó, melyet még ezigdó szerint Markhoték képviselnek. A lemondott főispán által levezetett nyitramegyei alkotmány-párt egy szép napon arra ébredt, hogy nincs pártorgánuma. A Nyitramegyei Független Hirlap ugyanis fakedőn hagyta az egész Markhot-társaságot, mely a helyett, hogy becsületes törekvessel lépett volna az alkotmányvédelem egyik legteljesebb és legerősebb bajnokának, gróf Andrássy Gyulának nyomába, maskarát csinált abból a csoportosulásból, melyet nyitramegyei alkotmány-pártnak hívtak. Ennek a tetemé lett szervezetenek holt vezére a még mindez ideig fel nem mentett főispán, a ki illendően találta, hogy mielőtt a tetem végleg feloszlanék, legyen valaki, a ki azt legalább elparentálja. E végből új felhivatalos után nézett. Választása a Nyitrai Hirlap-ra esett, Grünfeld lapjára, a Náthánra.

E végből konferenciát hívott össze, melyen az összehívón kívül résztvettek: az új felhivatalos főszerkesztője Grünfeld, a Náthán, Turchányi Ödön alispán, dr. Gyürky Geza, Clair Vilmos, dr. Markhot Aladár, Libertiny Arzén stb.

A tanácskozást egy mellékszobából hallgatta W. nyitrai hirlapíró, szintén a Náthánék fajtájából.

Rövid eszmecsere után abban állapodtak meg, hogy a Ny. H. lesz ezentúl Markhot szócsöve, a nyitramegyei alkotmány-párt hivatalos és Nyitramegye felhivatalos lapja.

Alig hogy kikacagták magukat a szerencsés ötlet feletti örömeikben, megszólalt a szomszéd szobában hallgatódzó W., a ki Náthánnal együtt pályázott a fel- és egész hivatalos jókra, de kosarat kapott.

Minden zsák megtalálja a maga foltját! — kiáltotta át gúnyosan.

Csend lett, a jelen voltak összenéztek s az általános almlékdás közepette, dr. Gyürky vágta ki a szentenciát: Az átkiáltott közmondás szentül igaz, csak az a kérdés, hogy a jelen esetben melyik oldalon van a zsák és melyiken van a folt?

Ne törjük ezen a fejünket, mondotta megnyugtatólag Turchányi Ödön, elég az nekünk, hogy meg van a folt...

Meg van a zsák! — igazította ki dühösen a főispán.

Az összes megállapodások után Náthán, a Grünfeld, örömjongva hagyta el a főispán lakosztályát. A többiek utána sompolyogtak.

Még jó formán az utcán sem voltak, mikor a vármegyeház előtt ugrándozó nebulók körében kezdték énekelni: Elül megy a Náthán... Náthán... Náthán! Battyu van a hátán... hátán... hátán!

A zsvajjos hangok felhatoltak Markhot szobájába, a ki ablakot nyitva hallgatta a lelkes harci indulót. Azonnal leküldötte huzárját, hogy hívja vissza az egész kompániát. Visszajöttek.

Náthán — mondá összeráncolt homlokokkal a főispán — látom népszerű ember vagy. Még valahogy életre találnád keltetni az én pártomat. Azt pedig nem akarom. Nekem sirására van szükségem, nem élesztőre. Te nem lehetsz a felhivatalos szerkesztője, te nekéd csak a háttérben kell settenkedned.

Náthán hosszú képet vágott ehez a bolondos bókhoz, de mikor aztán Gyürky Géza valamit a fülbe sügött, egyet hunyorítva a szemével jóváhagyta a főispáni diktumot.

Méltóságos uram — mondotta most Gyürky — ajánlom, vonuljon vissza a lap eléről (csak az eléről) Náthán barátunk és legyen az új felhivatalos szerkesztője Arzén, a FMKE-nek általam félben hagyott választmányi tagja.

Géza! nekéd mindig mentő ötleted vagy! — kiáltotta örömmel a főispán, s az egész szobát újra jókedvű kacagásnak a zaja töltötte be.

Csak Turchányi Ödön töprengött. Mire lesz ez jó... Mire lesz ez jó Méltóságos uram?! Ödön, Ödön! már megint üres a sórtartód... Géza lelkem magyarázd meg neki!

Géza Ödön fülébe sügve: Nem tudod, hogy az új felhivatalos olvasóinak arzenikumot kell beadni?

Mi az az arzenikum?

Géza sügve: P... irtó szer.

Ödön: Most már értem!

Az új felhivatalos a konferencia utáni első sábesznapon jelent meg először s hatását rögtön érezte — olvasói körében. *Antináthán.*

A F. M. K. E. gyűlése. A F. M. K. E. igazgató választmánya f. hó 14-én tartotta évnegyedes gyűlését, a melyen ezuttal elnökölt az egyesület új elnöke, Desseffy Emil gróf. A gyűlés elhatározta, hogy a nyitrai kulturpalota megépítése érdekében újabb felterjesztést intéz a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez; a privégei egyesületi óvodát átadja a községnek; az Én Újságom gyermeklapnak a nemzetiségi vidékek elemi iskoláinak legjobb növendékei számára százezer példányban való előfizetését, az összes magyar kultúregyesületekkel egyetértésben, együttes felterjesztésben fogja kérni a miniszterelnöktől, belügyminiszter-től, vallás- és közoktatásügyi és földmívelésügyi miniszterektől; a nógrádmegyei választmány azon szándékát pedig, hogy működését beszünteti és feloszlik, azzal a föltétellel vette tudomásul, hogy vagyonát és jövedelmeit, mint a melyek a F. M. K. E. egyetemének vagyonát képezik, szabályszerű elszámolás mellett, a központi elnökségnek átadja.

Elfeledett szobor. A bold. szűznek a törvényeségi palota előtt felállítandó szobrára N. N. „dr. Tóth János emléke iránti kegyelettel” 20 koronát küldött, a Nyitramegyei Szemle szerkesztője pedig ugyanezen jellege alatt 50 koronát adott. Ezt hozzáadva a legutóbb kimutatott 3550 74 koronához lesz 3620 74 kor. Itt megemlítjük, hogy a szent célra az 1907-ik évben lapunk útján 405 24 korona folyt be. A közönség áldozatkészségét halásan köszönjük.

Halálos baleset. Folyó hó 16-án Zoboron, a Komlóvölgyben halálos baleset érte Czákó János gencseri fiatal napszámás legényt. Ugyanis nevezett az Andrikska-féle koresma udvarán lévő vödörös kútból vizet húzott. A mint a felhúzott vödört kiemelni akarta, a sikos talajon lába megcsúszott, s egyensúlyát veszítve fejjel lefelé a nyitott kútba zuhant. Mire a szomszédban kúttal foglalkozó napszámások a szerencsétlenséget észrevették, nagy fáradsággal már csak holtan tudták a kútból kihúzni.

Megoperált tanár. Cserei József a lévai főgymnasium kegyesrendi tanára, a ki évekkel ezelőtt Nyitrán is működött, cukorbetegségből származó lábsebének gyógyítása végett Budapestre utazott le a Grünwald-féle sanatoriumba, a hol dr. Hülli egyetemi tanár a beteg lábát a bokán felül amputálta. A műtét narkózis nélkül ébren a helyi anaesthis (érzékletlenné tevés) segítségével történt.

A hirlapiradalom köréből. A Léván megjelenő „Bars” című társadalmi hetilap, politikai hetilappá alakult át, s mint ilyen függetlenségi elveket vall. A „Bars” főszerkesztője ezentúl is Holló Sándor lesz. Főmunkatárs dr. Kersék János, felelős szerkesztő dr. Katona János.

Öngyilkossági kísérlet. Kiss Gergely nyugalmazott honvédszázados f. hó 12-én éjjel Nyitrán, saját lakásán halántékra lőtte magát. A golyó a halánték üregén hatolt be s a homlokcsonton jött ki a nélkül, hogy halált okozott volna. A súlyosan sebesült, aki még az nap eszméletre tért, élet és halál között lebeg. Főlépítéséhez az orvosok véleménye szerint nincs remény. Végzetes tettének okául gyógyíthatatlan szembaját emlegetik.

Életmentés. Alsó-Köröskényben, folyó hó 14-én Madurkay János földmives 15 éves fia a folyóra ment vizért. Lába a sikos jégen megcsúszott és elesett. Azon a helyen pedig a jég még vékony volt, mert nem régen vágták, s a fiú alatt beszakadt. Hayden Ágoston malomfelszerelő szerencsére észrevette s ifj. Katkin István helybeli malomtulajdonos fiával, saját életük veszélyeztetésével nagy bajjal kimentették a fiút. Madurkay Dezsőnek, dacára hogy 20 percig volt a vízben, komoly baja nincsen.

Panasz a trencsényi alispán-választás ellen. A trencsényi Schwertner-párt, melynek jelöltje Schwertner Antal a dec. 19-én tartott tisztújításkor az alispáni állásból Baross Jusztin orsz. képviselővel szemben kibukott, panaszt adott be a közigazgatási bírósághoz az alispán-választás ellen, azon az alapon, mivel-hogy Baross Jusztin 1901-ben betegség okából mondott le alispáni állásáról és véglegesen nyugdíjaztatott, most tehát nem volt újra választható. — Gyenge érv, de mégis érv.

Politikus kovácsok. Farkasdon már nemcsak a suszter, de a kovács is politikáz! főleg a saját érdekében. Az elmúlt héten gyűlést rendeztek és kikovácsolták, hogy ezentúl csakis 50 százalék áremelés mellett veszik kezökbe a kalapácsot és ezt dobszóval is kihirdették. A nép zokon vette és komenciós kovácsot akarnak hozni a községbe.

A csendőrségért. A belügyminiszter a csendőrség helyzetének javítására és létszámának emelésére 1,181.601 koronával többet vététt fel az 1908. évi költségvetésbe. E kitűnően bevált intézmény emberei igazán megérdemlik, hogy fáradságos hivatásuk közben mentek legyenek az anyagi gondoktól.

Mozgalom gyáralapítás ügyében. Érsekújárt mozgalom indult meg abban az irányban, hogy a város gyártelepeinek szaporítása előmozdítassék. A földmívelésügyi miniszter ugyanis két selyemfonó gyárnak az építését tervezi. Érsekújárt most arra törekcsenek, hogy az egyik gyár ott létesíttessék.

Agyonütött tolvaj. Haiduch István kosárfalvai lakos mult hét egyik éjjelén tolvajt talált juhái között az istállóban s azt három fejszétűtessel leütötte, úgy hogy harmadnap meghalt.

Marhahúzt és „hazafiság”. Vágújhelyen megjelenik egy körülbelül 40—50 olvasót számláló magyar-német nyelvű zúg zsidó lapocska „Vágújhely és Vidéke”. Ez folyó évi január 8-iki számában hozta a következőket: „Mult hó 28-ikán a Bogoszlón Kosztelny Andor járásbíró lemondása folytán tartott újabb vármegyebizottsági tagválasztáson a hivatalos jelölttel Sumichraszt Sándor vármegyei számellenőrrel szemben igen heves korteskedés és hare után, 5 szótöbbséggel Budai József morvamogyoródi r. kath. plébános, nemzetiségit választották meg. Különösen sajnálatos, hogy ezen úr került bele a bizottságba, ki már eddigi rövid tartozkodása alatt vidékünkön már nagyon ártott a magyarosodás ügyének. Örömmel értesülünk, hogy az illetékes körök már tudomást szereztek ezen úr ténykedéseiről, és így remélhetőleg éber figyelemmel kísérik majd a jövőben és nem tűrik majd, hogy az eddigi irányban folytassa működését.”

Hogy a zsidó lapocska ezen fürmedvényét a kellő értékére leszállítsam, meg kell jegyeznem a következőket. A zsidó lapocska szerkesztője Dr. Berger Ernő, Berger Mór alsószernyei „nagybirtokos” fia. A „nagybirtokos” úr szadad idejében egyebek közt azzal is foglalkozik, hogy kiváltképen a morvamogyoródi irtványi szegény és tapasztalatlan népek szarvasmarhát is szokott kiadni „felneveltetésre”. Így nevezi t. i. abbeli eljárását, hogy az olesó pénzen vett tinót elhelyezi egyes kisgazdáknál, hogy aztán a tiszta nyereségen osztozkodjanak. Hogy milyen arányban történik az osztozkodás, nem kutatom most. Ezen eljárást természetesen nem nézhetem szóltanul, hanem egyes híveimet, a kikről megtudtam, hogy ilyen „üzleti összeköttetésben” vannak a „nagybirtokos” úrral, figyelmeztetem ezen „gescheft” rájuk nézve nem kedvező voltára.

Értem tehát, hogy Berger Mór úr, és vele együtt természetesen a szerkesztő fia is, rossz szemmel néznek „ezen ténykedéseimre.” Érttem azt is, hogy szívből-lelkéből kívánják, „hogy az illetékes körök netűrjék, hogy ezen eddigi irányban folytassam működésemet”. De, hogy ezen eljárással hogyan „ártottam a magyarosodás ügyének”, azt már sehogy sem értem. Mert, hogy én annak tényleg akár szóval, akár tettel ártottam volna, azt bebizonyítani a szerkesztő úrnak sehogysem fog sikerülni.

Az ő fürmedvénye tehát nem egyéb, mint megvalósítása azon közismert zsidópolitikának, hogy a ne

NYITRAMEGYEI SZEMLE.

TANONCNAK
jó házból való fiú azonnal felvétetik
SARLAY ÁDÁM fűszerkereskedésébe
Nyitra. Csak vidéki vétetik fel. (18. 1. 1.)

Meghívás.

A Nyitrai Népbank mint részvénytársaság 1908. évi február hó 2-án délelőtti 11 órakor városháztér 3. számú székházában

XXXIX. rendes évi közgyűlést

tart, melyre a t. cz. részvényesek tisztelettel meghívattak.

Napirend:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. A számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása és a nyereség felosztása.
4. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság felmentése.
5. Az igazgatóság indítványai.
6. A 31. §. értelmében netán benyújtott indítványok tárgyalása.
7. A szavazatszedő és a jegyzőkönyvet hitelesítő bizottság kijelölése.
8. Négy igazgatósági tag megválasztása.

Figyelmeztetés! A mérleg és a felügyelő bizottság jelentése az intézet helyiségében a jogosultak által megtekinthetők.

Alapszabályok kivonata:

6. §. Közgyűlésen való megjelenésre és szavazati joggal csak azon részvényes bír, aki az előző év végével, mint ilyen a részvénykönyvekben beírva volt, és ha ezen részvények a megtartandó közgyűlés előtt elismervény mellett az intézettel letéteményezve lettek.

Ezen elismervények egyúttal belépti jegyül szolgálhatnak.

29. §. Közgyűlések alkalmával egyaránt minden részvényesnek egy szavazata van egy részvény után a 6. §. értelmében, mindazonáltal 10 szavazatnál többet egy egyleti tag sem összpontosíthat magában, akár saját nevében, akár mint megbízott.

Férjek, szülők nem szükségnek külön meghatalmazást, gyámok azonban kinevezési okmányukat előmutatni tartoznak.

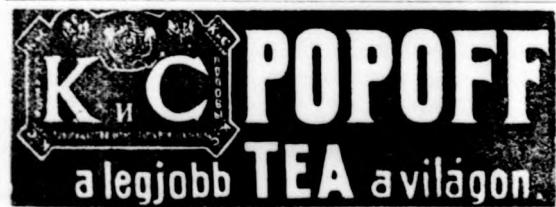
A szavazási meghatalmazásnak városhatóságilag hitelesítettnek kell lennie.

Társulatok és jogi személyek jogosult eljáróik (képviselőik) által gyakorolják a szavazati jogot.

31. §. Oly tárgyak, melyek a meghívásban nem említettek, vagy oly önálló indítványok, melyek legalább 8 nappal a közgyűlés előtt az igazgató tanáchoz írásban kellőleg indokolva be nem adták, a közgyűlésen nem tárgyalhatók.

Kelt Nyitrán, 1908. évi január hó 15-én.

az igazgatóság.

3225.907. tlkvi szám.

Hirdetmény.

Dobrocna község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. sz. szabályrendelettel képest átalakították és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, melyek az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t.-cikkben a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik — az 1892: XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatottak.

E célból az átalakítási előmunkálatok hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben **1908. évi február hó 24. napján** fog kezdődni.

Ennélfogva felhívattak:

1) az összes érdekeltet, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netáni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után téves átvezetésből eredhető kifogásokat jöhíszemű harmadik személyek ellenében többé nem érvényesíthetik.

2) Mindazok, a kik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött napon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel.

3) Mindazok, a kik valamely ingatlanokra tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átíratásra az 1886: XXIX. t.-c. 16. és 18., és az 1889: XXXVIII. t.-c. 5. 6. 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésre engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől esznek.

4) Azok, a kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, úgyszintén az oly bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kérelmezzék, illetve, hogy törlesztési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, ellenesben a bélyegmentesség kedvezménytől esznek.

Privigyén, 1907. évi december hó 4-én, a kir. járásbírósg mint tlkvi hatóság.

Tivadar,

kir. járásbíró.

12. 1--3.

(P. H.)

38.908. tlkvi szám.

Hirdetmény.

Majzel község legelője és erdője birtokszabályozás következtében elkülönítették és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, melyekre az 1886. évi 29., az 1889. évi 38. és 1891. évi 16. t.-cikkben a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi 29. t.-cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatottak.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1) hogy mindazok, a kik az 1886: XXIX. t.-cikk 15. és 17. §-ai alapján, ide értve a §-oknak az 1889: XXXVI. t.-c. 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t.-c. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889: XXXVIII. t.-c. 7. §-a és az 1891: XVI. t.-c. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. évi XXIX. t.-c. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt vagyis **1908. évi július hó 19. napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvankönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2) Hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t.-c. 16. és 18. §-ainak esetében, ide értve az utóbbi szakasz-

nak az 1889: XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is, — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánának, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt vagyis **1908. évi július hó 19. napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatóságnál nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3) Hogy mindazok, akik a telekkönyvi átalakítás tárgyában tett intézkedések által, nemkülönbön azok, kik az 1) és 2) pontban körülírt eseteken kívül az 1892: XXIX. t.-c. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvankönyvi jogait bármily irányban sértve vélik, ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. t.-cikk 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **1908. évi július hó 19. napjáig** bezárólag nyújtsák be, mert ezen, meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbetjött téves bevezetésből származó bármilyen igényeiket harmadik jöhíszemű személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvankönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Egyúttal figyelmeztetnek azok a felek, kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratait adták át, hogy amennyiben azokhoz egyszerűen másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Privigyén, a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál, 1908. évi január hó 6. napján.

Tivadar,

kir. járásbíró.

13. 1--3.

(P. H.)

Kérje 15. 1--3.

Emmerling Adolf gyáros
cotillon, táncura, knall-
bonbonok, jelmez-kellé-
kek, parókák, jelvények,
papir-sapkák, álarczok,
== papir-hangszerek ==
és teremdiszkekről szóló
árjegyzékét.
Budapest, Gróf Károlyi utca 26.

MEGHIVÓ.

A CHINORÁNI NÉPBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
1908. évi február hó 4-én délután 2 órakor saját helyiségében
rendes XIII-ik évi közgyűlését

megtartandja, melyre a t. c. részvényesek meghívattak.

A tanácskozás tárgyai:

1. Az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak jelentése az 1907. évről.
2. Az 1907. évi ügyforgalom, valamint mérleg és vagyon kimutatása s az 1907. évről nyert tiszta jövedelemnek az alapszabályok 22-ik §-a értelmében eszközözlendő felosztása és a felmentvény megadása tárgyában határozat hozatal.
3. Felügyelő-bizottsági tagok választása.
4. Az alapszabályok 9. §-a szerint netán előterjesztendő indítványok.

Az igazgatóság.

Figyelmeztetés.

Az alapszabályok 10. §-a értelmében a t. c. részvényesek csak akkor élhetnek szavazati jogukkal, ha részvényeiket a közgyűlés megtartása előtt a társaság pénztárába elismervény mellett letéteményezik. Az évi jelentés, valamint az eredeti mérleg a népbank helyiségében a hivatalos órák alatt a t. c. részvényesek által megtekinthető s nyomtatott példányban átvehető.

Mérleg-számla 1907. évi december hó 31-én.

VAGYON		TEHER	
	K f		K f
Pénztári maradvány	95332 40	Alaptőke	150000 —
Bankszerű váltótárca	877012 09	Tartaléktőke	104119 20
Előleg értékpapírok (Lombard kölcsön)	5717 —	Tartaléktőke kamata	5205 96
Jelzálogos kölcsön	600743 50	Betét tőkében	1152877 34
Ingatlan birtokban	2466 42	Betét tőkésített kamatokban	23339 43
Értékpapírokban	380 —	Részvényosztalékban	40 —
Gíró-számla és hitelezők	830 71	Hitelezők	76366 —
		Tartozás tőkekamat adóban	2351 94
		Átmeneti kamatok	41898 20
		Nyereség mint egyenleg	26284 05
	1582482 12		1582538 58

Kelt Chinorán, 1907. évi december hó 31-én.

Spányik Tamás,
elnök.

Perényi József,
vezérigazgató s. pénztárnok.

Andódy István,
könyvvezető.

Jelen számadásokat a felügyelő-bizottság megvizsgálta a fő- és segéd-könyvekkel egybevetette s az értékeket leltározta.

Chinorán, 1908. évi január hó 14-én.

16. 1--1.

Eliás Gyula,
elnök.

Duday János,
f. b. t.

Wohland Ignác,
f. b. t.

Bezák Ignác,
f. b. t.

39/908. t.lk. sz.

Hirdetmény.

Mácsó község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, melyekre az 1886. évi 29., az 1889. évi 38. és 1891. évi 16. t.cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi 29. t.cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított. Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1) Hogy mindazok, akik az 1886: XXIX. t.-c. 15. és 17. §§-ai alapján, ide értve a §§-oknak az 1889. évi XXXVI. t.-c. 5. és 6. §§-aiban és az 1891: XVI. t.-c. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889: XXXVIII. t.-c. 7. §. a) és az 1891: XVI. t.-c. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886: XXIX. t.-c. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutatják, e végből törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis **1908. évi július hó 15. napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatósághoz nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törlési kereset, annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett hátrányára nem szolgálhat.

2) Hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t.-c. 16. és 18. §§-ainak esetében, ide értve az utóbbi szakasznak az 1889: XXXVII. t.-c. 5. és 6. §§-aiban foglalt kiegészítéseit is, — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis **1908. évi július hó 15. napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatóságnál nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3) Hogy mindazok, akik a telekkönyvi átalakítás tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül, az 1892: XXIX. t.-c. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármily irányban sértve vélik, ide értve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. t.-c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt vagyis **1908. évi július hó 15. napjáig bezárólag** nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmúltá után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeiket harmadik jóhiszemű személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Egyúttal figyelmeztetnek azokat a feleket, kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adták át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is esatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Privigyén, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál 1908. évi január hó 6. napján.

Tivadar,
kir. járásbíró.

11. 2-3. P. H.

Hirdetmény.

Nagy mennyiségű első osztályú szokvány minőségű sima és gyökeres

Riparia-Portalis,
Rupestris-Monticola
és **Vitis-Solonis**

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyra nemesített első osztályú szokvány minőségű a legjobb bor és csemege fajú

gyökeres fásoltványok

hozatnak általunk forgalomba.

Badacsonyvidéki szőlőtelep kezelősége
Tapolca (Balaton mellett).

171. 8-20.

3216/907. t.lkvi szám.

Hirdetmény.

Nagy-Lehotka község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. sz. szabályrendeletre képest átalakított és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, melyek az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t.cikkek a tényleges birtokosok tulajdonjogának bejegyzését rendelik, — az 1892: XXIX. t.cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

E célból az átalakítási előmunkálatok hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben **1908. évi február hó 10. napján** fog kezdődni. Ennélfogva felhívtnak:

1) az összes érdekelt, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg, és az új telekkönyvi tervezet ellen netáni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2) Mindazok, akik a telekkönyvvezetőkönnyekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a t.lkvi hatóság kiküldöttje előtt a

kitűzött napon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg, és az előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel.

3) Mindazok, akik valamely ingatlanokra tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átíratásra az 1886: XXIX. t.-c. 15. és 18., és az 1889: XXXVIII. t.-c. 5, 6, 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésre engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg illeték elengedési kedvezményétől esznek.

4) Azok, a kinek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, úgyszintén az oly bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől esznek.

Privigyén, a kir. járásbíró mint t.lkvi hatóság. 1907. évi december 8.

(P. H.)

Tivadar,
kir. járásbíró.

6. 3-3.

WEIGL ANTAL

PAPI ÉS POLGÁRI SZABÓ NYITRÁN.

146.

Ajánlja jól berendezett legfinomabb bel- és külföldi szövetekből álló raktárát, — valamint **férfiszabó-műhelyét,**

melyben egy egyházi, mint világi urak számára mindennemű ruhát, ugymint téli és nyári öltözeteket, felöltöket, reverendákat, címádkákat, mucetumokat, birtumokat stb. izlésesen és pontosan készít.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöl.

Hímző-munkákra kiválóan alkalmas

Pfaff- VARRÓGÉPEIT

ajánlja **SZLÁVIK KONSTANTIN**
Nyitra, Plébánia-utca 4. szám.

A Pfaff-varrógépek — eltérőleg egyéb gyártmányoktól — **acél-alkatrészekből** állanak az utolsó csavarig.

Erős anyagok feldolgozására, mint **ipari gépek** első helyen állanak. Tartósságuknál fogva, hosszú időre szóló írásbeli jótállást biztosítok.

Javításokat elfogadok !!

Kiváló tisztelettel 178. 6-10.
Szlávik Konstantin.
mechanikus, optikus.

Árjegyzék ingyen!

Árjegyzék ingyen!

Alapítottott
1897-ben.

Alapítottott
1897-ben.

165. 9-52.

Kenczler Lipót szücsmester Nyitra Erzsébet-út 13.

Ajánlja a nagyérdemű közönség szives figyelmébe saját készítményű szücsáru **raktárát női boákban és jaknikban.**

A főtisztelendő lelkész urak részére **utazóbunda, lábzsák** nagy választékban; ezek kölesön is kaphatók vagy öregért becsereélhetők. — Raktáron tartok továbbá mindenféle kül- és belföldi **bőröket kabátbélésnek szabók részére.**

Javításokat és átalakításokat jutányos áron elvállal.

VEREBÉLY GÉZA LEGNAGYOBB S FŐVÁROSI MODERN BERENDEZÉSŰ ÜRI- ÉS NŐI-DIVAT ÁRÚHÁZA NYITRÁN,

Tóth Vilmos utca 4. sz. alatt (a Szarvas-szálloda mellett)

NŐI DIVAT: Béli ruha cikkek, keztyűk, harisnyák, fűzők nagy választékban. — Menyasszonyi kelengyék, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, megbízható minőségű vászon vagy sifon anyagból a legjutányosabb árakban, rendelhetők meg. — Csak elsőrendű asztal, ágy és fehérneműek.

FÉRFI DIVAT: Farsangi ingek, keztyűk, nyakkendők, gallérvédők legújabb kivitelekben. — Sár és hó-czipők. — Kalap, sapka és téli keztyű különlegességek. — Jäger tanár féle alsó ruházat. — Bokavédők, vadász kabátok és harisnyák.

Szigoruan szabott árak. Azonnali fizetésnél 5% pénztári engedmény.

A „Felvidéki parcellázó és gazdasági bank“ részvénytársaság NYITRA székhelylyel.

Vásárol saját számlájára ingatlanokat parcellázás és egészbeni tovább eladás céljából. Elfogad megbízásokat parcellázások keresztülvitelére haszonrészesedés, vagy meghatározott összeg fejében. Közvetít birtokeladásokat és vételeket. Vásárol erdőterületeket kihasználásra, vagy bármily nemű épület-, mű- és tűzifát. Elvállal haszonbérleteket albérleti joggal, e nélkül pedig azok megbízható közvetítését eszközli. Felvállal gőzeke-szántásokat ott, a hol 2000 magyar holdnyi érdekeltség biztosítható. Kedvező feltételek mellett közvetít minden rendű gazdasági szükségleteket. — Ügynöki közbenjárást esetenkénti megállapodás szerint díjazunk.

Részletes felvilágosításokkal készségesen szolgál a bank igazgatósága NYITRÁN.

FELTÜNŐ UJDONSÁG!

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti káinitot

szavatolt 12.4% tiszta káli = 23—24%
kénsavas káli tartalommal, *** **

Stassfurti kálitrágyasót

szavatolt 40% tiszta káli = 74—76%
kénsavas káli tartalommal, *** **

KOVASAVAS KÁLIT (dohánytrágyázásra)

továbbá mindennemű egyéb **műtrágyaféléket**, azonkívül

RÉZGÁLICZOT (98—99%) elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA“ műtrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság

Budapest, V. Fürdő-utca 8.